

punkten, och räta linjen BD , som går genom A , är en diameter. Räta linjerna AB , AC , AD äro radier.

Man kan härav inse, att diametern i en cirkel är dubbelt så stor som radien.

18. *Halvcirkel* är en figur, som inneslutes av en diameter och den del av cirkellinjen, som är avskuren av diametern.

(19. Finnes i boken III: def. 6, s. 79, och behöves ej förr.)

20. *Rätliniga figurer* äro de figurer, som inneslutas av räta linjer. Dessa linjer kallas figurens *sidor*.

21. *Triangel* är en figur, som inneslutes av tre räta linjer.

En rät linje, som förenar en vinkelspets i en triangel med mittpunkten på motstående sida, kallas *median*.

En rät linje, som förenar en vinkelspets i en triangel med en punkt på motstående sida eller dess förlängning så, att den är vinkelrät mot denna sida, kallas *höjd*.

22. En *fyrSIDIG* figur inneslutes av fyra räta linjer.

23. Alla figurer, som inneslutas av (flera än fyra) räta linjer, kallas *mångSIDIGA figurer* eller *månghörningar* (*polygoner*).

En rät linje, som sammanbinder två icke närliggande vinkelspetsar i en månghörning, kallas *diagonal*.

24. En triangel, vars alla sidor äro lika stora, kallas *liksidig* (fig. 6).

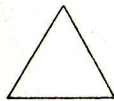

Fig. 6.

Fig. 7.

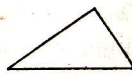

Fig. 8.

25. Den triangel, som har två lika stora sidor, kallas *liksbent* (fig. 7). Den tredje sidan kallas *bas* (jfr noten sid. 25).

26. Den triangel, vars alla sidor äro olika stora, kallas *oliksIDIG* (fig. 8).

27. Den triangel heter *rätvinklig* (fig. 9), som har en rät vinkel. Den sidan (BC), som står emot den räta vinkeln (A), kallas *hypotenusan*; vardera av de sidor (AB , AC), som omfatta den räta vinkeln, kallas en *katet*. (Jfr sats 17.)

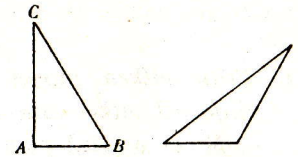

Fig. 9.

Fig. 10.

28. Den triangel kallas *trubbvinklig*, som har en *trubbig* vinkel (fig. 10).

29. Den triangel heter *spetsvinklig*, vars *alla tre* vinklar äro spetsiga (fig. 11).

30. En fyrSIDIG figur, vars alla sidor äro lika stora, och vars alla vinklar äro räta, kallas *kvadrat* (fig. 12).

31. En fyrSIDIG figur, vars alla vinklar äro räta, kallas *rektangel* (fig. 13).

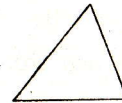

Fig. 11.

Fig. 12.

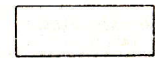

Fig. 13.

32. Den fyrSIDIGA figur kallas *romb*, vars alla sidor äro lika stora (fig. 14).

33. En fyrSIDIG figur, som har motstående sidor lika stora, kallas *romboID* (fig. 15).

34. Alla fyrSIDIGA figurer kallas *trapetsar*.

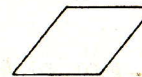

Fig. 14.

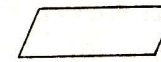

Fig. 15.

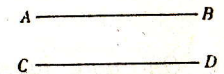

Fig. 16.

35. De räta linjer sägas vara *parallella* med varandra, som ligga i *samma* plan och aldrig skära varandra, huru långt de än utdragas åt båda sidor. Att linjen AB är parallell med CD tecknas: $AB \parallel CD$ (fig. 16).

36. Se efter övn. 46, s. 48 (*alternativinklar*, *likbelägna vinklar*).

37. Se näst efter sats 33, s. 54 (*parallelltrapets*, *parallelogram*).

38. » » » » 42, s. 61 (*fyllnad*).